

Комисијата за жалби при Советот за етика во медиумите на Македонија (СЕММ), на седницата одржана на 8 април 2020 година, врз основа на примена жалба од Зоран Димитриевски, ја донесе следната:

ОДЛУКА

Интернет – порталот „Лидер“ со текстот насловен „Системот крахира: Починатата од корона 7 дена ја лечеле по телефон – хоспитализирана дури пред 3 дена!“, го прекрши Кодексот на новинарите во членовите 1 и 8.

ЖАЛБА

До извршната канцеларија на Советот за етика во медиумите на Македонија, на 23 март 2020 година, Зоран Димитриески, поднесе жалба за текстот со наслов „Системот крахира: Починатата од корона 7 дена ја лечеле по телефон – хоспитализирана дури пред 3 дена!“, објавен на 22 март 2020 година, на интернет – порталот „Лидер“ (www.lider.com.mk).

Во жалбата се наведува дека текстот содржи неточно и нефер известување и нарушување на приватноста.

ОДГОВОР НА МЕДИУМОТ

Извршната канцеларија на СЕММ, во согласност со членот 14 од Правилникот за работа на Комисијата за жалби, по приемот и разгледување на жалбата, стапи во контакт со интернет – порталот „Лидер“ и побара да се изјасни по однос на наводите на жалбата. Медиумот не одговори на наводите на жалбата.

ОДЛУКА НА КОМИСИЈАТА ЗА ЖАЛБИ

Комисијата за жалби утврди дека жалбата е **ОСНОВАНА**. Комисијата едногласно одлучи дека во текстот е прекршен членот 8, а со мнозинство гласови и членот 1 од Кодексот на новинарите на Македонија.

Член 1: „Новинарот има право на слободен пристап до сите извори на информирање што се од јавен интерес. Новинарот треба да објавува точни, проверени информации и нема да прикрива суштински податоци и да фалсификува документи. Доколку информацијата не може да се потврди, или станува збор за претпоставка, односно шпекулација, тоа треба да се каже и да се објави. Точноста на информацијата треба да се провери колку што е тоа можно“.

Член 8: „Начинот на информирање во случаи на несреќи, елементарни непогоди, војни, семејни трагедии, болести, судски постапки мора да биде ослободен од сензационализми“.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ОДЛУКАТА

На седницата на 8 април 2020 година, членовите на Комисијата за жалби ги разгледаа наводите на жалителот и извршија увид во спорната содржина.

Комисијата утврди дека се работи за текст кој произлегува од јавниот интерес и пренесува информација за наводна системска грешка при третманот на жена заболена од Ковид – 19,

која починала во Куманово. Авторот на текстот, кој не е потпишан, веста ја заснова на сведоштва на членови од семејството на починатата жена, а пренесува став и на министерот за здравство, Венко Филипче за конкретниот случај. Сепак, Комисијата се согласи дека, со оглед на тоа дека станува збор за сериозни обвинувања на семејството на починатата, авторот требало дополнително да го истражи случајот и да побара став од надлежните во Министерството за здравство. Ова уште повеќе што изјавата на министерот Филипче за случајот е дадена пред роднините да излезат со тврдења за пропусти при лекувањето.

Оттука, Комисијата најде дека во текстот на интернет – порталот „Лидер“ е прекршен **членот 1** од Кодексот на новинарите, чија отстапка е нагласена во следните реченици:

„Ситуацијата и’ беше влошена и, наместо да ја хоспитализираат, седум дена ја лечеа преку телефон иако ги имаше сите симптоми на вирусот. Ја земаа во болница пред 4 дена и потоа почина. Се сомневаме дека воопшто претходно ја тестирале за да кријат случаи. Симптоматично е што Филипче сега кажува дека тестовите биле прво негативни, па дури откако починала станале позитивни. Таа беше болна со сите симптоми веќе подолго време. – сведочи за “Лидер“ блиско лице до починатата кое и е познато на редакцијата, но сака да остане анонимно.“

Постулат на новинарската професија е да се обезбеди „втора страна“, односно да им се даде можност на сите засегнати во новинарскиот производ да го кажат својот став. Ова особено во случаи кога новинарот изнесува сомневања или обвинувања или кога некој е предмет на напад и критика.

Во продолжение, Комисијата оцени дека во текстот има и елементи на тенденциозност и обид преку индивидуален трагичен случај да се даде воопштена и генерална слика за здравствениот систем во земјава. Констатацијата на авторот вrameна во насловот на текстот **„Системот крахира“** недвосмислено создава можност за ширење паника и неосновани стравови. Индивидуален лекарски пропуст не може и не смее да се генерализира и да се става во општ контекст.

Оттука, Комисијата се согласи дека во оспорената содржина е прекршен и **членот 8** од Кодексот на новинарите, чија отстапка е забележлива во насловот од текстот:

„Системот крахира: Починатата од корона 7 дена ја лечеле по телефон – хоспитализирана дури пред 3 дена!“

Начинот на информирање во случаи на несреќи, елементарни непогоди, војни, семејни трагедии, болести, судски постапки мора да биде ослободен од сензационализми.

* * *

Во согласност со наведеното, Комисијата одлучи како што е погоре наведено.

Во работата на Комисијата учествуваа членовите Сефер Тахири, Мери Јордановска, Теофил Блажевски, Лилјана Пецова – Илиеска и Ердџан Ахмет.

Се обврзува интернет – порталот „Лидер“ (www.lider.com.mk) во согласност со членот 18 од Деловникот за работа на Комисијата за жалби да ја објави оваа одлука.

Со почит,

Совет за етика во медиумите
на Македонија

Заменик - претседател на
Комисијата за жалби

Сефер Тахири

